

WELVAART IN DE XXL-VARIANT

REDACTIE Tweede Kamer
UITGEVER Tweede Kamer
PRIJS n.v.t
PAGINA'S 97

Parlementair onderzoek breed welvaartsbegrip

Al toen ik sociologie studeerde, ergens vorige eeuw, werd ons duidelijk gemaakt dat economische maatstaven als bruto binnenlands product (bbp) of het bruto nationaal product (bnp) weliswaar eenduidig gedefinieerd en internationaal gestandaardiseerd zijn en daardoor veelgebruikt, maar dat het toch maar erg beperkte maatstaven zijn. Als een school gebouwd wordt, verhoogt die investering het bbp, maar als die school afgebroken wordt ook (wat minder weliswaar, afbreken kost minder dan bouwen). Ook zaken als tabak verkopen of corrupte banken verhogen het bbp. Minder telbare activiteiten als vrijwilligerswerk of mantelzorg zijn onzichtbaar in het bbp. Terwijl de consequenties van dergelijke economische of sociale activiteiten richting toekomst en voor de welvaart of het welzijn van een land wel heel andere consequenties hebben. Er is dus behoefte aan andere en betere maatstaven.

De Tweede Kamer startte enige tijd geleden met een commissie Breed welvaartsbegrip om te kijken naar de relevantie van het bbp, en de beschikbaarheid en relevantie van andere maatstaven. Het rapport van de commissie werd in april gepubliceerd en eind juni debatteerde de Tweede Kamer erover. Het is een boeiend en vlot leesbaar rapport geworden dat niet alleen de sterktes en zwaktes van het bbp in beeld brengt, maar ook kritisch de alternatieven bekijkt. Voorbeelden daarvan zijn de

Better life index van de OESO of de *Quality of life dashboard* van Eurostat. Er is echter nog te weinig sprake van internationale standaardisatie. De commissie omschrijft ook de aspecten waarmee rekening gehouden moet worden bij de keuze voor andere (aanvullende) maatstaven. Zo moet niet alleen het hier en nu gemeten worden, maar ook het later (zoals milieueffecten van huidige economische bedrijvigheid) en het elders (zoals export van afval of gevaarlijk werk naar lagelonenlanden). Het rapport en het debat daarover hebben geleid tot twee beleidsvoorstellen aan de regering: het Centraal Bureau voor Statistiek moet jaarlijks rapporteren over een monitor die het brede welvaartsbegrip vat, dus ook milieu, gezondheid, ... En de Tweede Kamer moet jaarlijks over de resultaten van die monitor debatteren, liefst eind mei in de context van het verantwoordingsdebat zodat de resultaten kunnen wegen op de begroting van het daaropvolgend jaar. Dit is niet zomaar een methodologische discussie over hoe welvaart meten, ruimer dan de economie. Doordat het bbp elk kwartaal wordt gepubliceerd en als zeer betrouwbaar wordt ervaren, is het ook in veel politieke discussies aanwezig. Doordat milieu, zorg, sociale kwaliteit, ongelijkheid et cetera nauwelijks worden gemeten, en zelden als betrouwbaar gemeten in beeld komen, staan deze thema's zwakker in het politieke debat. Want wat gemeten wordt, dat telt mee! ■